

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania K.M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Nowym Sączu

o ponowne ustalenie obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w dniu 21 stycznia 2026 r.,

na skutek skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego

w Krakowie z dnia 10 stycznia 2024 r., sygn. akt III AUa 1525/19,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od skarżącego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń społecznych Oddziału w Nowym Sączu kwoty 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) wraz z odsetkami z art. 98 § 1¹ k.p.c., tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 10 stycznia 2024 r., III AUa 1525/19, oddalił apelację odwołującego się K.M. od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z 24 lipca 2019 r., IV U 164/19, oddalającego jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Nowym Sączu z 22 stycznia 2019 r., odmawiającej mu ponownego ustalenia obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od 1 września 2007 r.

Odwołujący się wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną, zaskarżając ten wyrok w całości. Uzasadniając wiosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że: 1/ istnieje konieczność rozpatrzenia naruszenia przepisów prawa procesowego, zwłaszcza art. 378 § 1 oraz art. 385 w związku z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., polegającego na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii oraz błędnym uznaniu, że ciężar dowodu spoczywa na skarżącym, w sytuacji gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym oraz niewłaściwe zastosowanie przepisów prawa materialnego, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne w ten sposób nie zostały rozpoznane; 2/ organ rentowy dopuścił się szeregu naruszeń prawa materialnego, między innymi w zakresie nieuwzględnienia przepisów wspólnotowych oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, które podnosił skarżący w postępowaniu pierwszo i dwuinstancyjnym, w sytuacji gdy uwzględnienie przez Sąd Apelacyjny ustawodawstwa unijnego doprowadziłoby do wydania prawidłowego rozstrzygnięcia w sprawie oraz nie skutkowałoby naruszeniem podstawowych praw Skarżącego w niniejszym postępowaniu. Wobec powyższego, w ocenie skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienie w przedmiocie odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżącego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Wiosek ten powinien zawierać profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06).

Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że nawiązanie do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4 poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest zatem powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171). Jednak o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona, nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw (postanowienie Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2008 r., II PK 347/07, LEX nr 465860). Ponadto w przyczynie kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie chodzi o wskazanie

naruszenia prawa przez sąd *meriti*, choćby oczywistego, co dotyczy zwłaszcza uchybień w sferze prawa procesowego, lecz o to, aby wykazane uchybienia sądu skutkowały wydaniem oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 Nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 28 lutego 2012 r., I PK 157/11, LEX nr 1215115).

Skarżący nie wykazał istnienia powyższej przesłanki przedsądu.

Co prawda ustawodawca nie określił konstrukcji i wymagań merytorycznych, jakie ma spełniać uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, i to skarżący decyduje o obszerności uzasadnienia i argumentacji, jaka zostanie w nim przedstawiona. Jednakże rozpoznawany na etapie „predsądu” wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do dalszego procedowania nie został przez skarżącego prawidłowo sformułowany ani uzasadniony, przez co Sąd Najwyższy nie ma możliwości odnieść się do potencjalnego problemu jaki w sprawie, w ocenie skarżącego, zaistniał. Nie wystarczy samo postawienie pytań, albowiem przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego nie jest rozstrzygnięcie konkretnego sporu, a wykładnia lub aplikacja danego przepisu. Tego we wniosku zdecydowanie zabrakło. Dodatkowo pojawiające się wątpliwości interpretacyjne powinny być na tyle istotne, aby ich wyjaśnienie nie sprowadzało się jedynie do prostej wykładni.

Strona skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania przez Sąd Najwyższy wniesionej przez nią skargi kasacyjnej, wobec czego na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono w myśl art. 98 § 1 i 1¹ k.p.c.

[SOP]